

ØVRE EIKER KOMMUNE
Postboks 76
3301 HOKKSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2022 - Øvre Eiker kommune

**Øvre Eiker kommune har alvorlige avvik fra krav i tillatelse og forurensningsregelverk i
rapporteringsåret 2022.**

**Kommunen overholder ikke krav om sekundærrensning ved Hokksund avløpsrenseanlegg.
Kommunen er i prosess med å bygge nytt anlegg, og har 03.01.2023 sendt søknad om ny
utslippstillatelse.**

**Så lenge Hokksund avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av
lov, er nye tillatelser til påslipp, eller avtale om økte påslipp til avløpsrenseanlegget, fra
private eller bedrifter, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.**

Rapporterings skjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Øvre Eiker kommune sitt avløpsnett og Hokksund
avløpsrenseanlegg.

Avløpsnett til Hokksund avløpsrenseanlegg

Øvre Eiker kommune rapporterer at dere har 16 360 innbyggere tilknyttet avløpsnettet. Dette er en
økning på 424 innbyggere sammenliknet med tall for 2021. Kommunen opplyser i årsrapporten at
dere har tilknyttet 53 boenheter i løpet av 2022.

Kommunen har rapportert at avløpsnettet til Hokksund avløpsrenseanlegg har 42 installerte
nødoverløp og ingen regnvannsoverløp. Dere har videre rapportert at dere har hatt 226 tilfeller med
nødoverløp i 2022. Statsforvalteren finner ved summering av antall overløp rapportert i Altinn, at
kommunen har hatt 233 tilfeller med nødoverløp i 2022. Videre er det bare rapportert utfyllende
med koordinater, antall tilfeller, tid i timer, årlig vannmengde og utslipp av fosfor for 37 nødoverløp.
Kommunen må ved neste års rapportering rapportere fullstendig for alle overløp i Altinn.

Dere har beregnet at 3 100 m³ urensset avløpsvann og ca. 28 kg fosfor ble sluppet ut i de ulike resipientene ved overløp på avløpsnett i 2022. Av dette ble mesteparten sluppet ut i Vestfossenelva. Mengden i overløp på avløpsnett er redusert sammenliknet med tall for både 2020 og 2021. Dersom vi sammenlikner tall fra 2021 og 2022, finner vi at mengde avløpsvann i overløp er redusert med 70 %, og mengde fosfor er redusert med 22 %. Øvre Eiker kommune rapporterer at det ved enkelte pumpestasjoner er mindre overløpsdrift, og at dette er et resultat av at avløpsnett er stadig utbedres.

Hokksund avløpsrensaneanlegg

Det er for 2022 rapportert at Hokksund avløpsrensaneanlegg har mottatt og behandlet 1 107 936 m³ avløpsvann og at 502 m³ har gått i overløp ved avløpsrensaneanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,05 % av alt vann inn til avløpsrensaneanlegget. Både mengde avløpsvann inn til avløpsrensaneanlegget og mengde avløpsvann i overløp er mindre enn for 2021, 2020 og 2019. Kommunen kommenterer i e-post datert 28.03.2023 at årsaken til den store reduksjonen i overløpsmengder er mindre nedbør, lavere intensitet på nedbøren samt effekt av tiltak utført på ledningsnett.

I våre tilbakemeldinger for rapporteringsåret 2019, 2020 og 2021 pekte vi på at maksukebelastningen dere rapporterte var høyere, enn det dimensjonerende kapasitet for avløpsrensaneanlegget er oppgitt til å være. Dimensjonerende kapasitet for Hokksund avløpsrensaneanlegg er oppgitt til å være 16 000 pe (BOF₅). Også for 2022 ser vi at maksukebelastningen for BOF₅, er høyere enn hva anlegget er dimensjonert for. Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2022 var på 22 197 pe (BOF₅).

Hokksund avløpsrensaneanlegg klarer årsmidlet rensegrad for fosfor på 93 %. Kommunen rapporterer at de har gjennomgående gode resultater for fosforrensing.

Anlegget oppfyller ikke sekundærrenserekravet for 2022. 6 av 24 prøver overholder ikke rensekravet for BOF₅ om minimum 70 % rensing eller utløpskonsentrasjon under 25 mg O₂/l. Dette er flere prøver enn hva som er tillatt at ikke overholder rensekravene jf. forurensningsforskriften § 14-13. Disse seks prøvene er i tillegg 100 % - overskridelser av rensekravene for BOF₅, dvs. at konsentrasjonen i utslippet har vært over 50 mg O₂/l samtidig som renseseffekten er under 70 %. Slike 100 % - overskridelser er også å regne som et avvik fra sekundærrenserekravene. Manglende oppfyllelse av sekundærrenserekravet er gjentakende avvik fra 2019, 2020 og 2022. Dette er alvorlig. Øvre Eiker kommune rapporterer at anlegget i utgangspunktet er dimensjonert og konstruert for fosforfjerning og ikke sekundærrensning. Kommunen viser til at gjennomsnittlig renseseffekt for BOF₅ i 2022 var 72 % og 80 % for KOF_{CR}.

Anlegget klarer, som i 2021, rensekravet for KOF_{CR} om minimum 75 % rensing eller utløpskonsentrasjon under 125 mg O₂/l.

Etter ønske fra kommunen hadde Statsforvalteren møte med Øvre Eiker kommune 08.12.2022. Kommunen informerte her om forprosjekt knyttet til etablering av nytt avløpsrensaneanlegg. Statsforvalteren har i etterkant av møtet mottatt oppdatert fremdriftsplan/ tiltaksplan for nytt avløpsrensaneanlegg samt utslippssøknad datert 03.01.2023. Øvre Eiker kommune viser i sin rapportering til at de har sendt søknad om sekundærrenserekrav som gjennomsnitt over året, frem til nytt anlegg settes i drift i 2025.

Fremdriftsplanen/ tiltaksplanen samt utslippssøknaden behandles i egen sak med saksnr. 2021/26360.

Konklusjon

Øvre Eiker kommune har rapportert noe mangelfullt når det kommer til informasjon om de ulike overløpene på avløpsnett. Det er uoverensstemmelser mellom antall nødoverløp og overløpshendelser rapportert i Altinn. Vi forutsetter at kommunen rapporterer dette riktig ved neste års rapportering.

Rapporteringen viser videre at kommunen har store problemer med å drive i tråd med tillatelsen og at bruddene er alvorlige. Kommunen klarer ikke sekundærrensekravet for BOF₅ i 2022.

Gjentakende brudd på tillatelse er svært alvorlig. Så lenge Øvre Eiker kommune ikke overholder krav til utslipp vil ett hvert nytt påslipp av nye abonnenter til renseanlegg som ikke overholder rensekrav, private eller næring, bli betraktet som en forsettlig økning i ulovlige utslipp. Vi merker oss at kommunen at kommunen har tilknyttet 53 boenheter i løpet av 2022.

Det er positivt at anlegget klarer rensekravet for KOF_{CR} og at mengde avløpsvann sluppet ut via overløp fra avløpsnett til resipient, er redusert sammenliknet med tallene for 2021.

Utover ovennevnte kommentarer, tar vi med dette egenkontrollrapport og årsrapport for 2022 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/miljo-og-klima/avlop---arlig-rapportering/rapporteringsskjema_endelig_oppdatert_statsforvalteren.docx

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2023. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvern avdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Øvre Eiker kommune v/ Kommunedirektør